

ANUARUL

Muzeului Etnografic al Moldovei

Inițiat și coordonat de VASILE MUNTEANU (1966-2012),
Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei primește articolele dvs. în următoarele condiții:

1. Text de cel mult 25 pagini (inclusiv note, imagini și eventuale anexe), redactat conform normelor academice în vigoare, în Times New Roman 12, la un rând, pe CD sau e-mail la adresele: **etnomuz2003@yahoo.com, etnomuz@gmail.com;**
2. Articolele vor fi însoțite de un rezumat în limba română;
3. Notele vor fi scrise, cu font 10, la subsolul paginii, iar pentru scrierea lor va fi utilizat sistemul european de notare, cu trecerea autorului, a titlului lucrării (caracterе italice), localitatea, editura, anul și pagina;
4. Articolele nepublicate nu se restituie decât la cererea expresă a autorilor;
5. Responsabilitatea asupra conținutului textelor publicate revine exclusiv autorilor.

**COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL „MOLDOVA” IAȘI
MUZEUL ETNOGRAFIC AL MOLDOVEI**

***A N U A R U L*
MUZEULUI ETNOGRAFIC
AL MOLDOVEI
XIII**

**Editura PALATUL CULTURII
IAȘI – 2013**

CONSULTANT ȘTIINȚIFIC
Prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru

REDACTIA
Marcel Lutic
Angelica Olaru
Victor Munteanu

TEHNOREDACTARE
Angelica Olaru

TRADUCERE
Coralia Costaș

Adresa redacției:
Muzeul Etnografic al Moldovei
Piața Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1, Iași, 700028
tel. 0232/275.979, 0232/213.324; int. 156, 157, 165
E-mail: etnomuz2003@yahoo.com; etnomuz@gmail.com

ISSN 1583-6819

SUMAR

STUDII

Varvara BUZILĂ, <i>Salutul în practica etichetei tradiționale.</i>	
Formularea problemelor	11
Elena CHIABURU, <i>Ex-libris-ul cu blestem din Țara Moldovei</i>	33
Ion H. CIUBOTARU, <i>Doliul: categorii, forme de manifestare, vechime, semnificații</i>	67
Natalia GOLANT, <i>Reprezentări mitologice ale românilor din Oltenia (pe baza cercetărilor de teren efectuate în județele Vâlcea, Gorj și Mehedinți)</i>	91
Adina HULUBAŞ, <i>Viitorul nou-născutului. Practici și superstiții păstrate în mediul urban</i>	101
Andrei PROHIN, <i>Repere ale gândirii mitice în eshatologia populară românească</i>	125
Ioana REPCIUC, <i>Rituri de întemeiere a fântânilor în Moldova</i>	137

MATERIALE

Gabriela BOANGIU, <i>Gospodării și acareturi – statutul proprietății și imaginarul curții țărănești</i>	157
Daniela CALISTRU, <i>Cămașa de sărbătoare din colecțiile Muzeului Municipal Pașcani, județul Iași</i>	179
Marin CONSTANTIN, <i>Mărturii etnografice despre Dimitrie Gusti și Școala Sociologică de la București (Vrancea, 2002)</i>	199
Anton COȘA, <i>Comuniunea viilor și morților în satul Somușca – Bacău. Cântecele de priveghi</i>	207
Roxana-Elena DIACONU, <i>Sarea în lumea satului tradițional – între practică și simbol</i>	231
Ana PASCU, <i>O taxonomie a jocului cu reguli din mediul urban actual</i>	241

DOCUMENTE

Arcadie M. BODALE, <i>Câteva documente din Arhivele Naționale Iași privitoare la folclorul urban din a doua jumătate a secolului al XIX-lea</i>	273
Lucian-Valeriu LEFTER, <i>Catagrafile unor case răzășești din secolul al XIX-lea</i>	283

IN MEMORIAM

„A trăi un trai și cu al morții două”.

Petru Ursache (1931-2013) (Adrian CRUPA)..... 311

RECENZII, PREZENTĂRI, NOTE BIBLIOGRAFICE

- Zoe PETRE, *Practica nemuririi. O lectură critică a izvoarelor grecești referitoare la geti*, Iași, Editura Polirom, Colecția „Historia”, 2004, 400 p. (Marin CONSTANTIN)..... 323
- Valer BUTURĂ, *Studii și cercetări de etnobotanică românească*. Ediție îngrijită, introducere și note de Ion Cuceu și Maria Cuceu, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, 2011, 435 p. (Silvia CIUBOTARU) 331
- Pamfil BILȚIU, Maria ȘERBA, Maria BILȚIU, *Folclor de pe Valea Cosăului*, Baia Mare, Editura Eurotip, 2012, vol. I, 310 p.; vol. II, 300 p. (Ovidiu FOCȘA)..... 336
- „Ethnologia slovaca et slavica”. The International Review of Slovak and Slavic Ethnology, Tomus 35, 2012, Universitas Comeniana Bratislavensis, Facultas Philosophica, Bratislava, 114 p. (Ioana REPCIUC) 343
- Sabina ISPAS, *Rosturi și moravuri de odinoară*, București, Editura Etnologică, 2012, 317 p. (Dimitrie-Ovidiu BOLDUR) 346
- Vasile MUNTEANU, *Pagini de etnografie. Studii, articole, comentarii*, Iași, Editura Palatul Culturii, 2012, 306 p. (Adina HULUBAŞ) 349
- Radu NICULESCU, *Spre o poetică a baladei populare românești. Două studii de caz*. Ediție îngrijită de Viorica Nișcov, Brăila, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2012, 352 p. (Silvia CIUBOTARU) 352
- Varvara BUZILĂ, *Covoare basarabene din patrimoniul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală – Republica Moldova*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2013, 252 p. (Ion H. CIUBOTARU)..... 358
- Octavian SIMU, *Mitologie chineză. Un dicționar*, București, Editura Herald, 2013, 366 p. (Silvia CIUBOTARU)..... 362
- ABREVIERI** 365

TABLE OF CONTENTS

STUDIES

Varvara BUZILĂ, <i>The Greeting in The Traditional Etiquette. Formulating Research Topics</i>	11
Elena CHIABURU, <i>The Curse Containing Bookplates of The Country of Moldavia</i>	33
Ion H. CIUBOTARU, <i>Mourning: Categories, Forms of Manifestation, Duration, Meanings</i>	67
Natalia GOLANT, <i>Mythological Representations of Romanians of Oltenia (Based on Field Researches Undertaken in the Counties of Vâlcea, Gorj and Mehedinți)</i>	91
Adina HULUBAŞ, <i>The New-Born's Future. Practices and Superstitions Preserved in the Urban Environment</i>	101
Andrei PROHIN, <i>Marks of Mythical Thinking in the Romanian Folk Escathology</i>	125
Ioana REPCIUC, <i>Well Foundation Rites in Moldavia</i>	137

MATERIALS

Gabriela BOANGIU, <i>Farmyard and Outhouses – the Statute of Property and the Imaginary Universe of the Peasant's Farmyard</i>	157
Daniela CALISTRU, <i>Festive Blouses in the Collections of the Museum of the City Pașcani, Iași county</i>	179
Marin CONSTANTIN, <i>Ethnographic Testimonies on Dimitrie Gusti and the Sociological School of Bucharest (Vrancea, 2002)</i>	199
Anton COŞA, <i>The Communion of the Living and of the Dead in Somuşca Village of Bacău County. The Wake Songs</i>	207
Roxana-Elena DIACONU, <i>Salt in the Traditional Village World – Between Practice and Symbol</i>	231
Ana PASCU, <i>A Taxonomy of Rule Play in the Current Urban Environment</i>	241

DOCUMENTS

Arcadie M. BODALE, <i>Several Documents of the National Archives of Iasi Regarding the Urban Folklore of the 2nd Half of the 19th Century</i>	273
---	-----

<i>Lucian-Valeriu LEFTER, 19th Century Inventories of Free Peasants' Houses</i>	283
<i>IN MEMORIAM</i>	
<i>„Living a life, even two with the one of death”. Petru Ursache (1931-2013) (Adrian CRUPA).....</i>	311
<i>REVIEWS, PRESENTATIONS, BIBLIOGRAPHIC NOTES</i>	323
<i>ABBREVIATIONS</i>	365

TABLE DES MATIÈRES

ÉTUDES

Varvara BUZILĂ, <i>La Salutation dans la pratique de l'étiquette traditionnelle. Formulation des problèmes</i>	11
Elena CHIABURU, <i>L'Ex-libris à malédiction du Pays de la Moldavie</i>	33
Ion H. CIUBOTARU, <i>Le Deuil – catégories, formes de manifestation, ancienneté, significations</i>	67
Natalia GOLANT, <i>Représentations mythologiques des Roumains d'Olténie (en vertu des recherches de terrain effectuées dans les départements de Vâlcea, Gorj et Mehedinți)</i>	91
Adina HULUBAŞ, <i>L'Avenir du nouveau-né. Pratiques et superstitions préservées dans le milieu urbain.....</i>	101
Andrei PROHIN, <i>Repères de la pensée mythique dans l'eschatologie populaire roumaine</i>	125
Ioana REPCIUC, <i>Rites de fondation des fontaines en Moldavie</i>	137

MATÉRIAUX

Gabriela BOANGIU, <i>Cours et annexes – le statut de la propriété et l'imaginaire de la cour paysanne</i>	157
Daniela CALISTRU, <i>La Chemise de fête de la collection du Musée du Municipie de Pascani, département de Iasi</i>	179
Marin CONSTANTIN, <i>Témoignages ethnographiques sur Dimitrie Gusti et l'École Sociologique de Bucarest (Vrancea, 2002)</i>	199
Anton COŞA, <i>La Communion des vivants et des morts dans le village de Somuşca – Bacău. Chansons de veillée.....</i>	207
Roxana-Elena DIACONU, <i>Le Sel dans l'univers du village traditionnel – entre la pratique et le symbole.....</i>	231
Ana PASCU, <i>Une Taxonomie du jeu formel du milieu urbain actuel</i>	241

DOCUMENTS

Arcadie M. BODALE, <i>Quelques documents des Archives Nationales de Iași, concernant le folklore urbain de la seconde moitié du XIXe siècle</i>	273
---	-----

Lucian-Valeriu LEFTER, <i>Les Inventaires de maisons des paysans libres du XIXe siècle</i>	283
<i>IN MEMORIAM</i>	
„Vivre une vie, même deux avec celle de la mort”. <i>Petru Ursache (1931-2013)</i> (Adrian CRUPA).....	311
<i>COMPTE-RENDUS, PRESENTATIONS, NOTES BIBLIOGRAPHIQUES</i>	
<i>ABREVIATIONS</i>	323
<i>ABREVIATIONS</i>	365

ABREVIERI

- AFMB** – Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei, Iași
- AIEF** – Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”
- AMEM** – Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei, Iași
- AMET** – Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca
- ANR** – Arhivele Naționale ale României
- ANI** – Arhivele Naționale, Filiala Iași
- ANRM** – Arhiva Națională a Republicii Moldova
- CAF** – Caietele Arhivei de Folclor, Iași
- CJCP** – Centrul Județean al creației Populare
- DEX** – Dicționarul explicativ al limbii române
- DIR** – Documente privind istoria României
- DRH** – Documenta Romaniae Historica
- HRAF** – Human Relations Area Files, Yale University, SUA
- LLR** – Limba și Literatura Română
- ME** – Memoria ethnologica, Baia Mare
- REF** – Revista de Etnografie și Folclor
- RF** – Revista de Folclor
- RM** – Revista Muzeelor
- SCA** – Studii și Cercetări de Antropologie
- SCE** – Studii și comunicări de etnologie, Sibiu